

גוט שבת GutSábész

21. évfolyam 22. szám • Ára: 330 HUF • ב"ה

KIADJA: CHABAD-LUBAVICS ZSIDÓ NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI EGYESÜLET

Gyertyagyújtás Budapesten: 16:37 • ג' אדר א' תשע"ט • 2019. 2. 8. • פרשת תרומה • Szombat kimenetele: 17:45

„Ha a saját otthonom fényes, másoknak is világíthatok”

Chábád női küldöttek világtalálkozója

Chaya Mushka Schneerson rebbecen halálának évfordulója egyben az év legnagyobb közösségi eseményét is jelenti a Rebbe női küldötteinek számára. Ekkor rendezik meg a Kinus HaShluchos elnevezésű, néhány napon át tartó rendezvény-sorozatot, melyre a világ minden tájáról érkeznek sluchák, vagyis női Chábád küldöttek.

Az idej, sorban a 28. gyűlés témája: „*Jámbor asszonyok egykor és ma*” volt, mely összekapcsolta a sluchák mindennapos munkáját szüleik és nagyszüleik hősiességével. Ebben az évben nagyjából 3000 nő vett részt ezen a különös eseményen, akik a világ mintegy száz országában szolgálnak a Rebbe küldötteként.

Megjelent például az a *Mushky Feldman*, aki férjével, Avi Feldman rabbi-val az elmúlt év során költözött Izlandra, hogy

az egyre népszerűbbé váló turistacélponton Chábád központot alapítson. Elmondása szerint több ezer zsidó turistát szolgált ki kóser étellel a nyár során, és az apró helyi zsidó közösséget is felpozícionálta a jelenlétük. „Több ez, mint amit valaha is reméltünk. Egyre több embertől halljuk: Pontosan ez az, amire szükségünk volt.”

Így vagy úgy, de *Mushky Feldman* története minden egyes slucha története is egyben. Mindannyian elhagyták korábbi otthonukat, hogy a zsidó közösséget szolgálják, sokan távoli tájakon dolgoznak, és váratlan nehézségekkel kell nap mint nap szembenézniük. Ezek az asszonyok a New Yorkban tartott konferencián tapasztalatokat cserélnek, visszatekintenek az általuk küldötteként eddig megtett útra, és erőt merítve újra elköteleződnek hivatásuk iránt.

A Bangkokban élő *Nechami Wilhelm* arról beszélt, milyen egy vallásos zsidó családot fenntartani egy szórakozóhelyekkel és bárókkal bőségesen ellátott városrészes közepén. Utcájukat „bármicva” utcának nevezik maguk között: kívül vannak a bárók, bent, a házukban a micvák. „Mielőtt azal foglalkoznátok, hogy mit adhattok a világnak, a saját otthonotokra tekintsetek. Kapcsolódjatok saját fényetekhez, élményeitekhez, erősségeitekhez és képességeitekhez. Így váltok képessé arra, hogy megvalósítsátok a céljaitokat, és mások számára is világítsatok. Ha a saját otthonom fényes, másoknak is világíthatok.”

A Rebbecen halálának 31. évfordulójáról szólva *Yehuda Krinsky* rabbi, a Chábád oktatási szárnya, a *Merkos L'Inyonei Chinuch* igazgatója így beszélt: „Annyit mondhatok, hogy mélyen csodálta Önöket.”

Átid tu bisvát

Az Átid ifjúsági szervezet a Csányi utca 5-ben található Erzsébetvárosi Történelmi Tárban tartott tu bisváti ünnepséget, kareokéval, versmondó versennyel és szusi kóstolással. A nagyszerű est két vendége *Katz Dávid* újságíró és *Avraham Róbert* blogger voltak.

ENTEBBEI AKCIÓ – Rami Sherman előadása az Óbudai zsinagógában

Sherman a Lehavot Habashan kibucban nőtt fel. Kommandóként szolgált az izraeli Szájeret Mátkál különleges egységében. 1976-ban az entebbei túszermentő akcióban a parancsnok, Joni Netanjahu egyik tisztje volt.

Időpont: február 16., 19.30

Helyszín: Óbudai zsinagóga (1036 Bp., Lajos utca 163.)

Regisztráció: február 11-ig a 06-1/268-0183-as

telefonszámon vagy a

posta@zsido.com e-mailcímen.

Belépődíj: 1000 forint, a helyszínen fizetendő.

Sikeres félévet zárt a Bét Menáchem

Elérkeztünk a 2018/2019. tanév I. félévének értékeléséhez. Diákjaink nagyon szép eredményeket értek el. Kitűnő lett: *Abergel Noya*, *Berzi Emma*, *Nógrádi Shalom Dovber*, *Oirechman Mattel*, *Domán Miriam*, *Porath-Korontos Elina*, *Tóth Rafael*, *Latky Ádám*. A magatartás-szorgalom versenyen, ami az 1., 2., és 3. osztályban zajlott kupát nyert: *Abergel Noya*, *Domán Miriam*, *Faluhelyi Jair* és *Lukács Samu*. Minden tanulóknak gratulálunk az elért eredményekhez!

Hetiszakasz

Az első Szentély

Szakaszunkban – *Trumá* (2Mózes 25:1–27:19.) – rendezik az első gyűjtést, és a befolyt aranyból, ezüsből és egyéb értéktárgyakból állítják fel az első Hajlékot (Szentélyt), ami azután év-

századokon keresztül kíséri a zsidó népet – az Ígéret Földjén is. A szakasz részletesen leírja a Hajlék bútorainak és eszközeinek, edényeinek készítési és használati utasítását.

Zsidó híradó

A Tripadvisor elutasította az Amnesty Izrael-ellenes akcióját

Az Amnesty International január 30-án közzétett, „*Úti cél: Megszállás*” címet viselő jelentése szerint a Júdea és Somronban, Jeruzsálem bizonyos részein és a Holt-tenger környékén fekvő turisztikai célpontok látogatása az „elnyomást” támogatja, és célja, hogy „eltörölje a palesztinoknak a területhez fűződő kapcsolatát”.

„Izrael számos települését szándékosan régészeti lelőhelyek közelében építette fel, annak a kampánynak a keretében, melynek célja, hogy normalizálja és legitimálja Izrael kontrollját a megszállt területeken” – áll az Amnesty jelentésében. Felszólították az Airbnb-t, a booking.com-ot, az Expediat és a TripAdvisort, hogy bojkottálják a fent említett, a turisták által gyakran látogatott helyszíneket, amelyekhez „Izrael történelmileg próbálja hozzákötöni magát.” A szervezet szerint a Siratófal is egy ilyen helyszín.

Járiv Levin turisztikai miniszter válaszában felhábortó-

tónak nevezte a jelentést és kijelentette: „A világon semmiféle erő sem változtatja meg azt a történelmi tény, hogy Izrael földje Izrael népéhez tartozik. ... Az Izraelbe, illetve a Júdea és Somron területére irányuló turizmus a valaha volt legmagasabb számú, és ez a legjobb válasz, amit az ilyen szegycmentes határozatokra adhatunk.” Az elmúlt év során rekord létszámú (több, mint négymillió) turista látogatott a zsidó államba.

A Tripadvisor oldal már válaszolt is az Amnesty International felszólítására: „Célunk, hogy politikamentes, pontos és hasznos képet adjunk a szállásokról, éttermekről és látványosságokról, melyek jelenleg a világon bárhol elérhetők.” A Tripadvisor azt is tudatta a jogvédő szervezettel, hogy nem vesznek le semmilyen, működő üzletet és vállalkozást a listájukról, attól függetlenül, hogy az adott hely a térkép mely pontján található.

Az anyagi dolgok valódi értéke

Eheti szakaszunkban a nagy jeruzsálemi szentély elődjéről, a hordozható szentélyről olvashatunk. Az óriási mennyiségű arany, ezüst és drágakő, melyek a Miskánhoz, annak edényeihez és a főpapi öltözékhez kellettek, Egyiptomból érkezett, mintegy jóvátételként az ott töltött rabszolgaévekért. Még szerencse, hogy Isten megtartotta a még Ábrahámnak tett ígését, s teli kézzel engedett ki minket a rabságból!

A vagyon azonban nem minden. Sőt, az olyan ember, akinek élete teljesen a vagyona körül forog, egy idő után annak rabszolgájává válik. Az így élt élet pedig nem más, mint egyfajta önkéntes visszatérés Egyiptomba, a galutba, a rabszolgaság sorsába.

Mint már említettük, az Egyiptomból elhozott javakat eleink a szentély építésére használták. Tekintve, hogy a Tóra elbeszélései örökérvényű tanításokkal és igazságokkal szolgálnak, ezt a látszólag profán aktust – a szentély felépítését – is lefordíthatjuk a spiritualitás nyelvére. Ennek értelmében pedig, a szentély aranyból, ezüsből és drága-

kövekből való felépítése azt üzeni számunkra, hogy a világban minden anyagiságot Isten szolgálatába bocsáthatunk, hogy a materiából szellem, lelkiület, spirítusz sarjadjon.

Ha Isten hajlékként födelet bocsát a fejünk fölé, a mi dolgunk, hogy az alatt Tórát tanuljunk, szombatot tartunk és vendégeket fogadjunk.

Mikor Isten gazdagságban részesít, azt minden létező módon adakozásra kell hogy fordítsuk. Ezáltal az erőfeszítés, amit a munkánkba fektetünk, végső soron a szegények megsegítésében fog új alakot öltetni.

Mikor pedig Isten bölcseséggel és tudással áld meg, azt a Tóra tanulására-tanítására használhatjuk. Ezzel gyakorlatilag saját elménket rendezzük be Isten lakhelyévé.

A dolgok valódi értéke éppen ezekben nyilvánul meg. A mezcrici Mágid szavait idézve: „Isten fizikai dolgokat bocsát a rendelkezésünkre. Mi fogjuk azokat, és megtöltjük istenivel.”

Kovács Jichak rabbinövendék cikke Shlomo Jaffe rabbi írása nyomán

ZSIDÓK ÉS A POLITIKA ב"ט

Köves Slomó előadássorozata
keddenként 18 órától az Óbudai zsinagógában

2019. FEBRUÁR 19 – ÁPRILIS 2.

Fékek és ellensúlyok – Az ideális állam nyomában

„Imádkozunk Horthy születésnapján!” (?) – Zsidók és a hatalom

A zsidók dolga az antiszemitizmus elleni küzdelem?

Mitől „zsidó” a „zsidó-keresztény” Európa?

Hogy emlékezzünk zsidó módon a holokausztra?

A zsidó monoteizmus kommunista, nemzetiszocialista és izlamlis ellenpontjai

A zsidó fennmaradás örök titka

Vegyel részt Köves Slomó 7 alkalmas előadássorozatán.
A 7 alkalmas kurzus díja 7000 Ft/ fő

További információ és jelentkezés: posta@zsidok.com | www.zstsz.hu

Imaidők a következő hétre:

Talmud Egylet – Sász Chevra Zsinagóga

(VI., Vasvári Pál u. 5.)

Vasárnap-péntek: 8.00 Reggeli ima

Vasárnap-csütörtök: 16.45 Délutáni-esti ima (a Keren Orban)

Péntek: 13.00 Délutáni-esti ima (a Keren Orban)

17.00 Miért nem szabad megszégyeníteni a kenyeret?

(Oberlander Báruch rabbi előadása);

18.00 *Kábálát Sábát*, majd *Kidus* és vacsora

Szombat: 8.45 Hetiszakasz-tanulás, 9.15 Reggeli ima, majd *Kidus*

16.40 Délutáni ima, majd *szeudá slisit*

Óbudai Zsinagóga

(III., Lajos utca 163.)

Hétfő-péntek (munkanapokon):

6.30 Reggeli ima

Péntek: 18.00 Tanulás

18.30 *Kábálát Sábát*,

majd *Kidus*

Szombat: 9.15 Hetiszakasz

a kabbala tükrében

10.00 Reggeli ima, majd *Kidus*

Budavári Zsinagóga

(I., Táncsics M. u. 26.)

Péntek: 18.00 Tanulás;

Faith Áser rabbi előadása;

19.00 Szombatfogadás, *Kidus*

Szombat:

9.30 Reggeli tanulás

(zsidó misztika)

10.00 Reggeli ima,

majd *Kidus*

Velem és a Rebbével történt A nehézségekkel járó áldás

Nagyapám, Slomó Joszef Zevin lubavicsi családból származó, neves izraeli rabbi volt. Szoros kapcsolatban állt a Rebbével, és amikor 1955-ben úgy döntöttem, hogy a New York-i Chábád jesivában folytatom a tanulmányaimat, nagyon megörült. Korábban a bnéj-bráki Ponyevicsi Jesivában tanultam.

A legnagyobb dolog a New York-i tartózkodás alatt természetesen az volt, hogy a Rebbe közelében lehettem. Amíg ott tanultam, három alkalommal is lehetőséget kaptam, hogy magánkihallgatáson vegyek részt. Az első találkozó alkalmával azokról a talmudi szakaszokról beszélgettünk, melyeket éppen tanultam. A második alkalom még érdekesebb volt. Beszélgetés közben hirtelen így szólt: „Mit csinálsz itt New Yorkban? Hát a zsidó törvények nem tiltják, hogy egy izraeli lakos a diaszpórába költözzön?” Kissé meglepődtem a kérdésem, hiszen feltételeztem, hogy a Rebbe ismeri azt a három feltételt, melyek alapján el lehet hagyni a Szentföldet, de azért válaszoltam: „El lehet hagyni Izraelt a megélhetés, a házastárs megtalálása és – mint az én esetemben – a tóratanulás miatt”. A Rebbe ekkor így szólt: „Ez tehát azt jelenti, hogy mielőtt valaki elhagyja Izraelt, át kell gondolnia, hogy külföldön többet fog-e tanulni? És amennyiben úgy véli, hogy igen, akkor többet már nem is kell ezzel foglalkoznia?” Ekkor egy kis szünetet tartott, majd így folytatott: „Vagy esetleg azt jelenti, hogy minden nap fel kell tennie a kérdést: „Én Izrael szent országának a lakója vagyok, mit keresek itt New Yorkban?” És minden nap

ezt kell válaszolnia: „Ma többet tanultam, mint amennyit otthon tanultam volna. Vajon ez a helyes hozzáállás?”

Még sohasem elmélkedtem ezen korábban, ezért meg voltam lepődve. De ez csak egy dolog volt, amin elámultam. Nap mint nap megtapasztaltam, hogy a Rebbe hogyan követelte meg a

nak akart írni rólam. Ez éppen egy szimchát Tóra ünnepségen történt, amikor a tömeg közepén sodródtam. Láttam, hogy a Rebbe fent áll a pódiumon, és a titkárával, Hodakov rabbival beszél, aki azután rám mutatott. Nem tudtam, hogy a Rebbe miért kerestetett engem, csak azután értesültem róla, hogy haza-

keres folytatásához. Ezt mondta: „Adja az Örökkévaló, hogy teljesüljenek szíved kívánságai. Azok is, melyeket felsoroltál a céduládon és azok is, melyeket nem soroltál fel”.

Kapcsolatunk ezzel nem ért véget. Az esküvőm alatt, lubavicsi szokás szerint, elmondtam a jelenlévők előtt egy haszid értekezést. Nem sokkal később a Rebbe levelet írt a nagyapámnak: „Értesültem róla, hogy unokája, Náchum rabbi, egy haszid értekezést mondott el az esküvőjén. Csodálkozom, hogy egy ilyen jó hírt elhallgattak előlem!”

Mind a nagyapám, mind én elképeztünk azon, hogy a Rebbét foglalkoztatta, hogy a jesiva egykori tanulói mit mondanak az esküvőjükön. De ez csak egy volt a számtalan szokatlan dolog közül.

Életem során sok kiemelkedő rabbival és tóratudóssal találkoztam. Mindegyiküknek szükségem volt arra, hogy időnként, az egészségük megóvása miatt, rövid szüneteket tartsanak a munkában. A Rebbe viszont az emberi természetet felülmúló módon élt, ráadásul sohasem tartott szünetet, sohasem vett ki szabadságot. Ez is egy olyan dolog, melyet képtelen vagyok fel fogni. Visszatekintve csak annyit mondhatok, hogy hatalmas élmény volt látni, ahogy a Rebbe Istent és a zsidó népet szolgálta.

Náchum Zevin rabbi

Náchum Zevin rabbi Kiriját Éljjáhu főrabbija.
Az interjú 2014 júniusában készült.

jesiva tanulóitól, hogy teljesen elmerüljenek a Tórában, egyre többet és többet tanuljanak, és soha se legyenek elégedettek a korábbi teljesítményükkel. De a Rebbe nem csak követelt. Legalább annyira foglalkozott azzal is, hogy nem szenvedünk-e hiányt valamiben.

Én csak akkor értettem meg, hogy mennyit törődött velem, miután már elhagytam a jesivát. Például, amikor először érkeztem New Yorkba, személyesen utasította a titkárat, hogy ellenőrizze, sikerült-e beilleszkednem. Egy másik alkalommal személyesen kerestetett meg a tömegben, mert a nagyapám-

tértem Izraelbe. Ekkor olvastam a levelet, amit a nagyapámnak írt rólam: „Észrevettem, hogy szimchát Tórákor az unokáját összenyomta a tömeg. Bár csak megvalósulna vele kapcsolatban az Írás, mely Izrael népét az olajfa gyümölcséhez hasonlítja: Ahogyan az olívbogyót összenyomják, hogy kiadja az olaját, úgy a zsidó nép is akkor adja ki a legjavát magából, ha préselik”.

A harmadik és egyben utolsó találkozásom a Rebbével akkor történt, amikor befejeztem a tanulmányaimat, és készültem hazatérni Izraelbe. Egy cédulát adtam neki, melyben az áldását kértem a tanulmányaim si-

Készült a lubavicsi Rebbe életét feldolgozó archívum videóinterjúja alapján.

*Az archívum magyar nyelvű változata itt érhető el:
www.youtube.com/alubavicsirebbe*

Kóser konyha

Vegyes saláta

Párve, glutén- és tojásmentes

1 nagy fej saláta

1 sárgarépa, lereszelve

Negyed hagyma,

felaprítva (helyettesíthetjük

vagy keverhetjük új-

vagy póréhagymával)

2 ek. szeszamag

Egy marék szárított

tőzegáfonya

½ kígyóuborka,

vékonyra szeletelve

1 gerezd fokhagyma,

összetörve

2 ek. citromlé

1 ek. olívaolaj

Kevés só (elhagyható)

Bors, örölt koriander,

ízlés szerint

A salátaleveleket vízbe áztatjuk, majd egyesével, folyó víz alatt leöblítjük és fény ellenében tartva megbizonyosodunk arról, hogy nincsen rajta bogár vagy más kártevő. A reszelt répát, vékonyra szeletelt uborkát, felaprított hagymát és összetört fokhagymát tálba tesszük. A tőzegáfonyát néhány percre vízbe áztatjuk, majd a zöltségekhez adjuk, végül a szeszamagot tálkába téve átnezzük, nehogy bogár legyen benne, és szintén a zöltségekre borítjuk. Az olajat, citromlét és a fűszereket a salátára öntjük, alaposan összekeverjük és azonnal tálaljuk.

Kedves Rabbi!

Vettem valamit egy zsidó kereskedőtől az interneten, kártyával fizettem. Közben észrevettem, hogy máshol olcsóbban megkaphatnám, szerettem volna lemondani a megrendelést, de az eladó már nem adta vissza a pénzem, az üzletszabályzatra hivatkozva. Nem vonatkozik erre valamilyen háláchikus útmutatás?

Zsolt

Kedves Zsolt!

A zsidó jog nagyon öreg, több mint 3000 éve született a Szináj hegyen, de nagyon fiatalos: mindig napra kész válaszai vannak a legújabb és legbonyolultabb helyzetekre is. Ez azonban nem azt jelenti, hogy újabb és újabb elvekkkel egészül ki, hiszen az isteni törvények nem változhatnak: ehelyett az alapelvei úgy vannak felépítve, hogy minden helyzetre meg lehet köztük találni a megfelelő analógiát.

A bankkártyát az 1950-es években az USA-ban fejlesztették ki a kereskedelem megkönnyítésére: így nem szükséges, hogy a pénz ténylegesen velünk legyen a boltban. Az internet már arra is lehetőséget ad, hogy otthonról is vásárolhassunk. Ez a háláchá szempontjából azt a kérdést veti fel, hogy mikor jön létre egy adásvétel, és meddig lehet elállni tőle.

A háláchá szerint szóban nem jön létre tranzakció, akkor sem, ha szavunkat adtuk egymásnak az adásvételről: a szóbeli megállapodás nem igazán kötelezi sem az eladót, sem a vevőt (*Sulchán áruh CM 189:1.*). A tulajdonjog akkor száll át, ha az eladó átadta, a vevő pedig fizikailag birtokba

vette az adott dolgot (uo. 198:1.). Erre utal ebben a Tóra-versben az „embertársad kezétől” kifejezés: „Ha... veszel embertársad kezétől, meg ne csaljátok egymást” (3Mózes 25:14.; Talmud, *Bává möciá* 47b. Rész Lákis véleménye szerint).

Ezt hívjuk *kinján*nak, a tulajdonjog megszerzésének. Vannak más módzatai is a *kinján*nak, a fizikai birtokbavételén kívül, pl. a *szudár-chlipin*, a barter, ahogy azt *Rút könyvében* (4:7.) is látjuk: „...a megváltásnál s a cserénél, bármily dolog megerősítésére: lehúzta egyik a saruját és odaadta a másikának...”

A talmudi bölcsek ezt kiegészítették a *szitumtá* fogalmával (*Bává möciá* 74a.), ami szerint minden olyan cselekedet, ami a piacon elfogadott végleges birtokbavételi módnak számít, azt a háláchá elfogadja *kinján*nak (SÁ uo. 201:1-2.). Ennek logikája egybecseng a magyar szólással: a szó elszáll... Ugyanis a Tóra azért nem ismeri el *kinján*nak a szóbeli megállapodást, mert a két fél nem fog teljesen megbízni abban, hogy a másik komolyan gondolja az adásvételt, és ezért nem fogják véglegesen elkötelezni magukat, míg cselekedettel meg nem erősítik az eladást (*gmirut dáát*). Ezért mondja a Talmud, hogy minden cselekedet, amit a korban elfogadnak birtokbavételnek, azt a háláchá is elfogadja, akkor is, ha nem

történt fizikai birtokbavétel (lásd *Derech háátárim* 2. kötet 1300. oldal). Jó példa erre, hogy a megvett boroshordókat egykor krétával jelölte meg a vevő (RÁSI a *Bává möciához* uo.).

A kártyás vásárlás szabályai szerint fizetés után csak akkor lehet elállni a vásárlástól, ha az eladó nem teljesíti megfelelően a szállítást. Ha az adott internetes üzletnek nincs ettől eltérő szabálya, akkor a vásárlás a megrendelés megerősítésével és az utalással véglegesnek számít, és nem lehet még vallásos zsidót se arra kényszeríteni, hogy elálljon tőle (*Mispátechá löjáákov* responsum 2. kötet 13. fejezet).

(Elképzelhető, hogy a *szitumtá kinján*nal jobban járunk az internetes vásárlás során, mint azazal, amit a Biblia előír nekünk. Hiszen pl. barter féle *kinján*nal nem lehet megszerezni olyasmint, ami nincs az eladó birtokában [SÁ uo. 209:5.], ami pedig gyakori az online boltoknál, ahol az eladó csak a megrendelés után szerzi be az árut. Sok vélemény szerint ilyenkor is érvényes a *kinján*, mivel a „piacon” ez a bevett szokás [*Derech háátárim* uo. 1305. és 1308. oldal].)

A fentiek mellett lehet azzal is érvelni, hogy az állam törvénye törvény, a háláchá is elfogadja nem vallási kérdésekben az állami törvényeket (lásd *A rabbi válaszol* 1. kötet 172. oldal). Ezek szerint, ha a jogszabályoknak megfelelő üzletszabályzat (amit a megrendeléskor el kell fogadnia a vevőnek) nem kötelezi az eladót ilyen esetben a pénzvisszafizetésre, akkor ezt a háláchá is elfogadja.

Oberlander Báruch

Gut Sábesz – megjelenik hetente

Kiadja a Chabad-Lubavics – Zsidó Nevelési és Oktatási Egyesület / Published weekly by Chabad-Lubavitch – The Jewish Heritage Center of Hungary
1052 Budapest, Károly körút 20.

Telefon: +36-1-268-0183

www.zsido.com / info@zsido.com

Felelős kiadó: Oberlander Báruch rabbi

Főszerkesztő: Steiner Zsófia

A kiadvány szent szövegek részleteit és magyarázatait tartalmazza. Kérjük, ne dobja el!

Munkatársak: Golubovics Martina,

Dénes Anna, Kovács Jichák, Molnár Zsófia

Nyomdai előkészítés: Juhász Valéria

ISSN 1416-4604

EMIH

EGYSÉGES MAGYARORSZÁGI
IZRAELITA HITKÖZSÉG